

Brusel 4. října 2021
(OR. en)

12312/21

Interinstitucionální spis:
2021/0137(NLE)

SOC 550
EMPL 399
ECOFIN 909
EDUC 314

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	12367/21
Č. dok. Komise:	9485/21
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států – přijetí

I. ÚVOD

Dne 2. června 2021 předložila Komise na základě čl. 148 odst. 2 SFEU návrh rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států.¹

Na rok 2021 Komise navrhla zachovat hlavní směry politik zaměstnanosti členských států z roku 2020 beze změn. V roce 2020 byly hlavní směry sladěny se čtyřmi rozměry roční strategie pro udržitelný růst, zejména s aspektem environmentální udržitelnosti, při zohlednění vize silnější sociální Evropy pro spravedlivou transformaci a začlenění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje. Původní návrh předložený Komisí v roce 2020 byl následně pozměněn s cílem řešit také důsledky pandemie COVID-19.

¹ Hlavní směry politik zaměstnanosti byly poprvé přijaty společně s hlavními směry hospodářských politik jako integrovaný balíček v roce 2010 a bezprostředně přispívají k naplňování strategie Evropa 2020.

II. AKTUÁLNÍ STAV

Výbor pro zaměstnanost (EMCO) předal Radě své stanovisko² k hlavním směrům politik zaměstnanosti, jehož součástí byl i příspěvek Výboru pro sociální ochranu (SPC) týkající se sociálních aspektů těchto hlavních směrů.

Evropská rada se věnovala stavu zaměstnanosti v Unii na svém zasedání ve dnech 24. a 25. června 2021 a přijala související závěry.

Evropský parlament přijal stanovisko na plenárním zasedání dne 16. září 2021.

Výbor regionů rozhodl, že k tomuto návrhu stanovisko nevydá³. Hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko na plenárním zasedání dne 23. září 2021.

Rada má nyní pro posouzení hlavních směrů politik zaměstnanosti na rok 2021 k dispozici všechna nezbytná stanoviska.

Dne 21. září 2021 návrh projednala Pracovní skupina pro sociální otázky. Přitom rovněž zohlednila stanovisko Evropského parlamentu. V návaznosti na neformální písemnou konzultaci dosáhla pracovní skupina principiální dohody o znění návrhu rozhodnutí ve znění uvedeném v dokumentu ST 12367/21 + COR 1. Tento dokument je základem pro probíhající revizi právníky-lingvisty, která je nutná ke konečnému přijetí.

Znění návrhu rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti, jež je výsledkem principiální dohody dosažené na úrovni pracovní skupiny, je uvedeno v příloze této poznámky.

² Dopis předsedkyně výboru EMCO ze dne 24. června 2021.

³ Dopis Výboru regionů ze dne 7. července 2021.

III. ZÁVĚR

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Výbor stálých zástupců vyzývá, aby celý balíček stanovisek posoudil a aby Radě (EPSCO) doporučil přijmout na zasedání konajícím se dne 15. října 2021 rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti uvedené v příloze, s výhradou konečné revize právníky-lingvisty.

Konečná verze znění rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti bude připravena 13. října (dok. 12403/21), po dokončení revize právníky-lingvisty.

2021/0137 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 148 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu⁴,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁵,

po konzultaci s Výborem regionů,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost⁶

vzhledem k těmto důvodům:

⁴ Úř. věst. C, , s. .

⁵ Úř. věst. C, , s. .

⁶ Úř. věst. C, , s. .

- (1) Členské státy a Unie mají pracovat na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti, a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a na zaměření trhů práce na budoucnost a jejich schopnosti reagovat na hospodářské změny, aby dosáhly cílů plné zaměstnanosti a společenského pokroku, vyváženého růstu a vysokého stupně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí stanovených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii. Členské státy mají považovat podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a koordinovat své odpovídající činnosti v rámci Rady s přihlédnutím k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.
- (2) Unie má bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podporovat sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, solidaritu mezi generacemi a ochranu práv dětí, jak je stanoveno v článku 3 Smlouvy o Evropské unii. Při vymezování a provádění svých politik a činností má Unie přihlížet k požadavkům spojeným s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou přiměřené sociální ochrany, bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení, vysokou úrovní všeobecného a odborného vzdělávání a ochranou lidského zdraví, jak je stanoveno v článku 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).

- (3) Unie v souladu se Smlouvou o fungování EU vytvořila a provádí nástroje pro koordinaci politik zaměřené na hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti. V rámci těchto nástrojů tvoří hlavní směry politik zaměstnanosti členských států (dále jen „hlavní směry“) stanovené v příloze rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512⁽⁷⁾ spolu s hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie stanovenými v doporučení Rady (EU) 2015/1184⁽⁸⁾ integrované hlavní směry. Jejich cílem je poskytnout vodítka pro provádění politik v členských státech a v Unii a zároveň odrážet vzájemnou provázanost mezi členskými státy. Výsledný soubor koordinovaných evropských a vnitrostátních politik a reforem má poskytnout vhodnou celkovou kombinaci udržitelné hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti, která by měla přinést pozitivní vedlejší dopady.

⁷ Rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512 ze dne 13. října 2020 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (Úř. věst. L 344, 19.10.2020, s. 22).

⁸ Doporučení Rady (EU) 2015/1184 ze dne 14. července 2015 o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Evropské unie (Úř. věst. L 192, 18.7.2015, s. 27).

- (4) Hlavní směry jsou v souladu s Paktem o stabilitě a růstu, stávajícími právními předpisy Unie a různými iniciativami Unie, včetně doporučení Rady ze dne 30. října 2020⁽⁹⁾, doporučení Rady ze dne 15. února 2016⁽¹⁰⁾, doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016⁽¹¹⁾, doporučení Rady ze dne 15. března 2018⁽¹²⁾, doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení⁽¹³⁾, doporučení Rady ze dne 22. května 2019⁽¹⁴⁾, doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019⁽¹⁵⁾, doporučení Rady ze dne 10. března 2014⁽¹⁶⁾, doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020⁽¹⁷⁾, doporučení Komise ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE)⁽¹⁸⁾ a doporučení Rady, kterým se zavádí evropská záruka pro děti⁽¹⁹⁾.

⁹ Doporučení Rady ze dne 30. října 2020 o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi a o nahrazení doporučení Rady ze dne 22. dubna 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi, 2020/C 372/01 (Úř. věst. C 372, 4.11.2020, s. 1).

¹⁰ Doporučení Rady ze dne 15. února 2016 o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce (Úř. věst. C 67, 20.2.2016, s. 1).

¹¹ Doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016 o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé (Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1).

¹² Doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1).

¹³ Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1).

¹⁴ Doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče (Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 4).

¹⁵ Doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (Úř. věst. C 387, 15.11.2019, s. 1).

¹⁶ Doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží (Úř. věst. C 88, 27.3.2014, s. 1).

¹⁷ Doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost, 2020/C 417/01 (Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1).

¹⁸ Doporučení Komise (EU) 2021/402 ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE), C/2021/1372 (Úř. věst. L 80, 8.3.2021, s. 1).

¹⁹ Doporučení Rady (EU) 2021/1004 ze dne 14. června 2021, kterým se zavádí evropská záruka pro děti (Úř. věst. L 223, 22.6.2021, s. 14).

- (5) Evropský semestr kombinuje jednotlivé nástroje v souhrnném rámci pro integrovanou mnohostrannou koordinaci a dohled nad hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti. Při sledování cíle environmentální udržitelnosti, produktivity, spravedlnosti a stability začleňuje evropský semestr zásady evropského pilíře sociálních práv a jeho nástroje pro monitorování, srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, a předpokládá intenzivní zapojení sociálních partnerů, občanské společnosti a dalších zúčastněných stran. Podporuje plnění cílů udržitelného rozvoje. Politiky zaměstnanosti a hospodářské politiky Unie a členských států by měly jít ruku v ruce s přechodem Evropy na klimaticky neutrální, environmentálně udržitelnou a digitální ekonomiku a zlepšovat konkurenceschopnost, zajišťovat přiměřené pracovní podmínky, podporovat inovace, prosazovat sociální spravedlnost a rovné příležitosti, jakož i řešit nerovnosti a regionální rozdíly.
- (6) Změna klimatu a výzvy v oblasti životního prostředí, globalizace, digitalizace, umělá inteligence, práce na dálku, ekonomika platforem a demografické změny mění evropské ekonomiky a společnosti. Unie a její členské státy by měly spolupracovat na účinném řešení těchto strukturálních faktorů a podle potřeby přizpůsobit stávající systémy, a to s ohledem na úzkou provázanost ekonomik a trhů práce členských států a souvisejících politik. To vyžaduje koordinovaná, ambiciózní a účinná politická opatření jak na úrovni Unie, tak na vnitrostátní úrovni, jež budou v souladu se Smlouvou o fungování EU a s ustanoveními Unie, která se týkají správy ekonomických záležitostí, a jež přihlédnou k evropskému pilíři sociálních práv. Tato politická opatření by měla zahrnovat podporu udržitelných investic, obnovený závazek provádět v náležitě poslušnosti reformy, které posilují hospodářský růst, vytváření kvalitních pracovních míst, produktivitu, přiměřené pracovní podmínky, sociální a územní soudržnost, vzestupnou konvergenci, odolnost a naplňování fiskální odpovědnosti. Měla by kombinovat opatření na straně nabídky a poptávky, a to s přihlédnutím k jejich dopadu na životní prostředí, zaměstnanost a sociální situaci.

- (7) Evropský parlament, Rada a Komise vyhlásily evropský pilíř sociálních práv⁽²⁰⁾ (dále jen „pilíř“). Pilíř tvoří dvacet zásad a práv na podporu dobře fungujících a spravedlivých trhů práce a systémů sociálního zabezpečení, které jsou rozděleny do tří kategorií: rovné příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochrana a začleňování. Tyto zásady a práva udávají směr strategii Unie a zajišťují, aby přechod ke klimatické neutralitě a environmentální udržitelnosti, digitální transformace a demografické změny byly sociálně vyvážené a spravedlivé. Pilíř se svým doprovodným srovnávacím přehledem sociálních ukazatelů představuje referenční rámec pro monitorování výsledků členských států v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti, pro podporu reforem na státní, regionální a místní úrovni a pro sladění „sociálního aspektu“ a „aspektu trhu“ v současné moderní ekonomice, mimo jiné prosazováním sociální ekonomiky. Dne 4. března 2021 předložila Komise akční plán pro provádění evropského pilíře sociálních práv⁽²¹⁾ zahrnující ambiciózní, ale realistické hlavní cíle a doplňkové dílčí cíle v oblasti zaměstnanosti, dovedností a vzdělávání a v sociální oblasti pro rok 2030.

²⁰ Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

²¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv (COM(2021) 102 final).

- (8) Dne 8. května 2021 vedoucí představitelé EU na sociálním summitu v Portu²²⁾ uznali evropský pilíř sociálních práv za základní prvek oživení a poukázali na to, že jeho provádění podpoří Unii v její snaze o digitální, zelenou a spravedlivou transformaci a přispěje k dosažení vzestupné sociální a hospodářské konvergence i k řešení demografických výzev. Zdůraznili, že sociální rozměr, sociální dialog a aktivní zapojení sociálních partnerů jsou základem vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství. Členské státy shledaly, že Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv předložený Komisí poskytuje užitečné pokyny pro provádění pilíře, a to i v oblasti zaměstnanosti, dovedností, zdraví a sociální ochrany. Uvítaly nové hlavní cíle EU pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti (78 % obyvatelstva ve věku 20–64 let by mělo být zaměstnáno), dovedností (60 % všech dospělých osob by se mělo každý rok účastnit odborné přípravy) a snižování chudoby (nejméně o 15 milionů osob včetně pěti milionů dětí) a revidovaný srovnávací přehled sociálních ukazatelů, které pomohou sledovat pokrok při provádění zásad pilíře sociálních práv v rámci koordinace politik v souvislosti s evropským semestrem. Kromě toho konstatovaly, že zatímco se Evropa postupně zotavuje z pandemie COVID-19, bude zapotřebí se přeorientovat z ochrany pracovních míst na jejich vytváření a zkvalitňování, a zdůraznily, že provádění zásad evropského pilíře sociálních práv bude mít klíčový význam pro to, aby se v rámci inkluzivního oživení zajistilo vytváření většího počtu a kvalitnějších pracovních míst pro všechny. Zdůraznily svůj závazek k jednotě a solidaritě, což rovněž znamená zajistit rovné příležitosti pro všechny a že nikdo nebude opomenut. Potvrdily své odhodlání v souladu se strategickou agendou EU na období 2019–2024, tedy nadále prohlubovat provádění evropského pilíře sociálních práv na unijní i vnitrostátní úrovni s náležitým ohledem na příslušné pravomoci a zásady subsidiarity a proporcionality. Členské státy rovněž zdůraznily, že je důležité pozorně sledovat – i na nejvyšší úrovni – pokrok dosažený při provádění evropského pilíře sociálních práv a hlavních cílů EU pro rok 2030.

²² Neformální zasedání Evropské rady, [Portské prohlášení](#), 8. května 2021.

- (9) Reformy trhu práce, včetně vnitrostátních mechanismů stanovování mezd, by se měly řídit vnitrostátní praxí v oblasti sociálního dialogu s cílem zajistit spravedlivé mzdy umožňující důstojnou životní úroveň a udržitelný růst. Měly by rovněž poskytnout potřebný prostor pro široké posouzení socioekonomických otázek, včetně zlepšení udržitelnosti, konkurenceschopnosti, inovací, vytváření kvalitních pracovních míst, pracovních podmínek, chudoby pracujících, vzdělávání a dovedností, veřejného zdraví a začleňování a reálných příjmů. Členské státy a Unie by měly zajistit, aby byly dopady krize COVID-19 na sociální a ekonomickou oblast a na oblast zaměstnanosti zmírněny a aby uvedené transformace byly vyvážené a sociálně spravedlivé. Mělo by se pokračovat v podpoře oživení a úsilí o vytvoření inkluzivní a odolné společnosti, v níž jsou občané chráněni, jsou schopni předjímat a zvládat změny a mohou se aktivně podílet na životě společnosti a na fungování ekonomiky. Aby bylo možno podpořit přechod na trhu práce, je nutné, aby byl přijat ucelený soubor aktivních politik trhu práce, který by zahrnoval dočasné pobídky k zaměstnávání i k přechodům, jakož i politická opatření zaměřená na dovednosti a lepší služby v oblasti zaměstnanosti, jak je zdůrazněno v doporučení Komise (EU) o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE).
- (10) Je třeba řešit diskriminaci ve všech jejích formách, zajistit rovnost žen a mužů a podporovat zaměstnanost mladých lidí. Dále je třeba zajistit přístup a příležitosti pro všechny a snížit chudobu a sociální vyloučení, mimo jiné u dětí, a to zejména zajištěním účinného fungování trhů práce a přiměřených a inkluzivních systémů sociální ochrany a odstraněním překážek omezujících účast na vzdělávání a odborné přípravě a na trhu práce, rovněž prostřednictvím investic do předškolního vzdělávání a péče a do digitálních dovedností. Včasný a rovný přístup k finančně dostupným službám dlouhodobé péče a zdravotní péče, včetně prevence a podpory zdravotní péče, jsou obzvláště důležité s ohledem na krizi COVID-19 a v kontextu stárnoucí společnosti. Ve větším rozsahu by měl být využíván potenciál osob se zdravotním postižením přispívat k hospodářskému růstu a sociálnímu rozvoji. Na pracovních místech v Unii se objevují nové hospodářské a obchodní modely a také se mění pracovněprávní vztahy. Členské státy by měly zajistit, aby pracovněprávní vztahy vyplývající z nových forem práce zachovávaly a posilovaly sociální model Evropy.

- (11) Integrované hlavní směry by měly být základem pro doporučení pro jednotlivé země, která může Rada členským státům podat. Vzhledem k zahájení Nástroje pro oživení a odolnost upravila Komise cyklus evropského semestru 2021 a navrhla pouze doporučení týkající se rozpočtové situace členských států v roce 2021, jak předpokládá Pakt o stabilitě a růstu.
- (12) Členské státy by měly plně využívat iniciativy REACT-EU⁽²³⁾ posilující fondy politiky soudržnosti do roku 2023, Evropský sociální fond plus, nový Nástroj pro oživení a odolnost⁽²⁴⁾ a další fondy Unie, včetně Fondu pro spravedlivou transformaci a Programu InvestEU, s cílem podpořit zaměstnanost, sociální investice, sociální začlenění, přístupnost, příležitosti pro prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovních sil, celoživotní učení a vysoce kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pro všechny, včetně digitální gramotnosti a dovedností. Členské státy by rovněž měly plně využívat revidovaný Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům²⁵, aby podpořili pracovníky, kteří byli propuštěni v důsledku významných restrukturalizačních událostí, jako je krize COVID-19, a sociálně-ekonomických transformací, které jsou důsledkem globalizace a technologických a environmentálních změn. I když jsou integrované hlavní směry určeny členským státům a Unii, měly by se provádět ve spolupráci se všemi státními, regionálními a místními orgány, do níž by se měly intenzivně zapojovat parlamenty, jakož i sociální partneři a zástupci občanské společnosti.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2221 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o dodatečné zdroje a prováděcí opatření na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a při přípravě zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU) (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 30).

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/691 ze dne 28. dubna 2021 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) a o zrušení nařízení (EU) č. 1309/2013 (Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 48).

- (13) Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu by měly v souladu se svými příslušnými mandáty vyplývajícími ze Smlouvy sledovat provádění příslušných politik s ohledem na hlavní směry politik zaměstnanosti. Uvedené výbory a další přípravné orgány Rady zapojené do koordinace hospodářských a sociálních politik by měly úzce spolupracovat. Politický dialog mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí, zejména pokud jde o hlavní směry politik zaměstnanosti členských států, by měl být zachován.
- (14) Byl konzultován Výbor pro sociální ochranu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států stanovené v příloze rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512 zůstávají platné i pro rok 2021 a členské státy je zohlední ve svých politikách zaměstnanosti a programech reform.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně